

EU-note

Til Europaudvalget

EU-note – Forslag til prioriterede EU-lovgivningsforslag i 2021 (REV1)

Forslag til prioriterede EU-lovgivningsforslag i 2021

Europaudvalget udvælger efter aftale med regeringen hvert år 5-10 EU-lovgivningsforslag, som behandles med henblik på at vurdere, hvorvidt de overholder EU's nærhedsprincip. Forslagene udpeges på baggrund af, hvad der vurderes at blive de politisk mest interessante sager i Kommissionens arbejdsprogram for det kommende år.

Kommissionens arbejdsprogram for 2021 indeholder flere lovgivningssager end arbejdsprogrammet for 2020. Fokus er på at implementere de tidligere udmeldte prioriteter blandt andet gennem klar-til-55-pakken, der skal levere på EU's klimamål. Efter Kommissionen fremsatte sit arbejdsprogram for 2021 den 17. oktober 2020 (se [her](#) samt anneks med konkrete forslag [her](#)) har Folketingets EU-konsulenter drøftet arbejdsprogrammet med en række af Folketingets fagudvalg. På denne baggrund har fagudvalgene indikeret interesse i, at i alt 13 sager prioriteres i 2021.

Forslagene har herefter været i høring i EUU. Høringen resulterede i forslag om i alt 15 forskellige prioriterede sager. På baggrund heraf foreslås følgende liste over prioriterede forslag:

1. *Revision af EU's emissions-handelssystem (ETS), herunder søfart, luftfart og CORSIA, samt forslag om ETS som egen indtægt.*
2. *CO2-grænsetilpasnings-mekanismen og et forslag om CO2-grænsetilpasningsmekanismen som egen indtægt.*
3. *Initiativ vedrørende en politik for bæredygtige produkter, herunder en revision af direktivet om miljøvenligt design.*
4. *Minimering af risikoen for skovrydning og skovforringelse i forbindelse med produkter, der markedsføres i EU.*

Dok.dato
31. marts 2021

Det Internationale
Sekretariat
Mathias Grønbech
Lydholm (5907), EU-
konsulent.

5. *Initiativ til revision af direktivet om intelligente transportsystemer, herunder et initiativ til multimodal billettering.*
6. *Initiativet EU 2021 for jernbanekorridorer, herunder revision af forordningen om godstogskorridorer og foranstaltninger til at fremme af personbefordring med jernbane.*
7. *Digital afgift og forslag om digital afgift som egen indtægt.*
8. *Forbedring af arbejdsvilkårene for platformsarbejdere.*
9. *Lovgivningspakken om bekæmpelse af hvidvask af penge.*
10. *Lovgivning til effektiv bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn online.*

Forslagene er nærmere beskrevet i bilag I til denne note.

Listen over de prioriterede sager kan videre danne grundlag for overvejelser om, hvorvidt der er sager, som Folketinget bør underlægge en særligt dybdegående politisk behandling med henblik på at fremme Folketingets tidlige interessevaretagelse. Der kan eksempelvis gennemføres studieture til Bruxelles/Strasbourg (afhængigt af covid-19-situationen), arrangeres høringer med relevante interessenter og den ansvarlige kommissær kan inviteres på besøg i EUU og fagudvalg. Forslagene om hhv. **klar til 55-pakken** (der rummer en række lovgivningsforslag), **digital afgift** som ny egen indtægt og forslaget om **hvidvask** kunne være kandidater til en sådan særligt indgående behandling.

Baggrund

1. Hvorfor et nærhedstjek af prioriterede EU-lovgivningsforslag?

Når Europaudvalget hvert år udvælger 5-10 prioriterede EU-forslag fra Kommissionens arbejdsprogram, skyldes det, at EU-landenes nationale parlamenter siden december 2009 har haft til opgave at overvåge, at EU-institutionerne overholder nærhedsprincippet i forbindelse med vedtagelsen af EU-lovgivning. Formålet med EU's nærhedsprincip er at sørge for, at EU ikke lovgiver, hvor det bedre og mere effektivt kan gøres nationalt.

De nærmere retningslinjer for Folketingets overvågning af nærhedsprincippet er aftalt med regeringen i Europaudvalgets beretning fra april 2010. Europaudvalget besluttede her at koncentrere kontrollen om de vigtigste politiske forslag, som sættes på en årlig liste over prioriterede forslag fra Kommissionens arbejdsprogram.

Ifølge Europaudvalgets beretning er overvågningen af nærhedsprincippet et fælles anliggende mellem Europaudvalget og Folketingets fagudvalg. Europaudvalget er ansvarlig for fordelingen af EU-forslagene til høring i de relevante fagudvalg og for at afgive den endelige udtalelse til Kommissionen. Fagudvalgene står for den indledende substansbehandling af et forslag.

II. EU-reglerne for nærhedstjek

EU-landenes nationale parlamenter har ifølge Lissabontraktaten 8 uger til at gøre indsigelse over for et EU-forslag fra det tidspunkt, hvor det foreligger i alle EU-sprogversioner, inklusive dansk. Hvis et parlament vurderer, at et forslag er i strid med nærhedsprincippet, sender det sin indsigelse til Kommissionen i form af en såkaldt begrundet udtalelse. Hvis 1/3 af de nationale parlamenter gør indsigelser mod et forslag, er Kommissionen forpligtet til at revurdere forslaget. Kommissionen kan her både vælge at trække forslaget helt tilbage eller begrunde, hvorfor Kommissionen vælger at fastholde det. Dette kaldes et gult kort. Hvis halvdelen af de nationale parlamenter finder et forslag i strid med nærhedsprincippet, kan lovforslaget helt stoppes af et flertal i Rådet eller Europa-Parlamentet. Dette kaldes et orange kort.

Tre gange har EU-landenes nationale parlamenter givet Kommissionen et gult kort:

1. Monti II: I foråret 2012 fandt en tredjedel af parlamenterne (heriblandt Folketinget), at Monti II-forslaget om at regulere forholdet mellem strejkeretten og den fri bevægelighed i strid med nærhedsprincippet. Kommissionen besluttede her at trække sit forslag tilbage.
2. Den europæiske anklagemyndighed: I efteråret 2013 erklærede 14 parlamenter, at forslaget om etablering af en europæisk anklagemyndighed var uforeneligt med nærhedsprincippet. Kommissionen besluttede her at fastholde sit forslag, men endte i realiteten med at måtte revidere forslaget pga. kritik fra landenes regeringer i Rådet. Folketinget behandlede ikke forslaget pga. retsforbeholdet.
3. Udstationeringsdirektivet: I foråret 2016 fandt en tredjedel af de nationale parlamenter, heriblandt Folketinget, at forslaget til revision af udstationeringsdirektivet var i strid med nærhedsprincippet. Kommissionen valgte at fastholde forslaget.

Siden Lissabontraktatens ikrafttræden i 2009 har Folketinget i otte tilfælde vurderet, at EU-lovforslag var i strid med nærhedsprincippet, senest i forbindelse med forslaget til et direktiv om passende mindstelønninger i Den Europæiske Union (KOM (2020) 0682).

Med venlig hilsen

Martin Jørgensen (3622), Andreas Sommer Møller (3146), Morten Knudsen (3695) og Mathias Grønbek Lydholm (5907).

Bilag I: Forslag til EU-sager til nærhedstjek fra Kommissionens arbejdsprogram for 2021.

Initiativ (jf. arbejdsprogrammet)	Titel	Relevante fagudvalg	Beskrivelse
1. a	Revision af EU's emissions-handelssystem (ETS), herunder søfart, luftfart og CORSIA, samt forslag om ETS som egen indtægt (lovgivning, inkl. konsekvens-analyse, 2. kvartal 2021)	KEF	<p>Et af de centrale tiltag i "Klar til 55-pakken", der bidrage til at nå målet om 55 pct. reduktion af CO2-udledning i 2030.</p> <p>Det ventes, at forslaget bl.a. skal søge udvidelse af ETS med flere sektorer, herunder vejtransport og bygninger, inkludere søtransport, styrke den årlige reduktion af kvoteloftet og reducere gratisvoter til luftfart.</p>
1. b	CO2-grænsetilpasnings-mekanismen og et forslag om CO2-grænsetilpasningsmekanismen som egen indtægt (lovgivning, inkl. konsekvensanalyse, 2. kvartal 2021)	KEF, EUU	<p>Et andet centralt tiltag i "Klar til 55-pakken".</p> <p>Forslaget skal modvirke risikoen for såkaldt "kulstoflækage", dvs. at virksomheder overfører produktion til lande med lavere krav til CO2-udledning. Konkret skal det ske ved at lægge en kulstofpris på import af visse varer fra uden for EU ("klimatold").</p>
2.a	Initiativ vedrørende en politik for bæredygtige produkter, herunder en revision af direktivet om miljøvenligt design	MOF, ERU	<p>Kernen i dette forslag vil være at udvide direktivet om miljøvenligt design til at omfatte andet end kun energi-relaterede produkter, således at reglerne for miljøvenligt design finder anvendelse på den bredest muligt</p>

Initiativ (jf. arbejdsprogrammet)	Titel	Relevante fagudvalg	Beskrivelse
	(lovgivning, inkl. konsekvensanalyse, artikel 114 i TEUF, 4. kvartal 2021)		vifte af produkter og derved understøtter produkternes kredsløb. Forslaget kan forventes at indeholde krav vedrørende produkters holdbarhed, genbrugelighed, opgraderingsmuligheder og reparationsmuligheder, nedbringe indholdet af farlige kemikalier i produkter og øge deres energi- og ressourceeffektivitet.
3.a	Minimering af risikoen for skovrydning og skovforringelse i forbindelse med produkter, der markedsføres i EU (lovgivning, inkl. konsekvensanalyse, 2. kvartal 2021)	MOF	Med forslaget forventes Kommissionen at supplere den tidligere Kommissions indsats på området (jf. Kommissionens meddelelse fra 2019 om samme emne). Det nærmere indhold af forslaget er endnu ukendt.
4.a	Initiativ til revision af direktivet om intelligente transportsystemer , herunder et initiativ til multimodal billettering (lovgivning, inkl. konsekvensanalyse, artikel 91 i TEUF, 3. kvartal 2021)	TRU	Initiativet vedrører hvorledes man kan fremme anvendelsen af særligt kollektive transportsystemer gennem mere intelligent planlægning, herunder eksempelvis at fremme billettering på tværs af transportformer (således at man eksempelvis kan købe kombinerede rejser med både fly og tog).
4.c	Initiativet EU 2021 for jernbanekorridorer, herunder revision af forordningen om godstogskorridorer og foranstaltninger til at fremme af personbefordring	TRU	Initiativet vedrører, hvorledes man kan fremme anvendelsen af jernbane til person- og godstransport for herigennem at bidrage til EU's klimatilpasning.

Initiativ (jf. arbejdsprogrammet)	Titel	Relevante fagudvalg	Beskrivelse
	med jernbane (ikke-lovgivning og lovgivning, inkl. konsekvensanalyse, artikel 91 i TEUF, 3. kvartal 2021)		
7	Digital afgift og forslag om digital afgift som egen indtægt (lovgivning, inkl. konsekvensanalyse, 2. kvartal 2021)	SAU, ERU	Forslaget skal indføre en digital afgift på digitale tjenester i overensstemmelse med en evt. aftale på globalt plan i OECD-regi om beskatning af den digitale økonomi. Den digitale afgift er tiltænkt rollen som indtægtskilde til EU's budget.
9	Forbedring af arbejdsvilkårene for platformsarbejdere (lovgivning, inkl. konsekvensanalyse, artikel 153 i TEUF, 1./4. kvartal 2021)	BEU	Forslaget skal adressere arbejdsvilkårene for personer, der arbejder via platforme. Sagen rejser bl.a. spørgsmål om den juridiske status af de personer, der arbejder via platforme. Desuden led i generel diskussion af EU-regulering af beskæftigelsesområdet.
17	Lovgivningspakken om bekæmpelse af hvidvask af penge (lovgivning, inkl. konsekvensanalyse, artikel 114 i TEUF, 1. kvartal 2021) [N.B. udskudt til 2. kvartal]	ERU	Pakken ventes at omfatte forslag til en ny EU-tilsynsmyndighed på hvidvaskområdet og styrkelse og ensretning af EU-reglerne på hvidvaskområdet i form af omdannelse af dele af hvidvaskdirektiverne til en forordning.

Initiativ (jf. arbejdsprogrammet)	Titel	Relevante fagudvalg	Beskrivelse
35.b	Lovgivning til effektiv bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn online (lovgivning, inkl. konsekvensanalyse, artikel 114 i TEUF, 2. kvartal 2021)	REU	Forslaget til forordning om bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn online (ej omfattet af retsforbeholdet) handler om at styrke bekæmpelsen af seksuelt misbrug af børn online bl.a. gennem krav til relevante leverandører af online-tjenester om at opspore seksuelt misbrug af børn på deres tjenester og rapporterer om misbruget til relevante offentlige myndigheder. Kommissionen vil samtidig etablere et særligt Europæisk Center for Forebyggelse og Bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn online.